

บทความสื่อสารอย่างสั้น
(Short communication)

Prevalence of driving and alcohol consumption of students in the Ongkarak secondary school

Apichai Pangson

Department of Forensic Medicine, Faculty of Medicine, Srinakharinwirot University

Abstract

Traffic accidents are the major cause of injuries and deaths in Thailand. Investigating risk factors can assist planning and prevention of these accidents. Questionnaires were answered by secondary school students in Ongkarak School. From 88 students, there were 50 girls (56.82%) and 38 boys (43.18%). The age ranged from 12 to 15 years with a mean age of 14.17 years. A history of driving motor vehicles was observed in 73.9% of all students, of which 78.5% were motorcyclists and 20% were car drivers. Alcohol consumption was found in 34.1% of all students. The mean age of drinkers was 14.53 years. and the majority of students (81.5%) were drinking only in special occasions. Of all alcohol consumers, 66.7%, 16.7% and 13.3% drank with friends, seniors and relatives, respectively. There were only 10% of students who were driving or motorcycling after drinking alcohol.

Keywords: traffic accident, alcohol drinking

Corresponding author:

Apichai Pangson

Department of Forensic Medicine, Faculty of Medicine

Srinakharinwirot University

62 Moo 7, Ongkarak, Nakhon-Nayok, 26120

E-mail: apangson@yahoo.com

■ บทนำ

อุบัติเหตุเป็นสาเหตุการเสียชีวิตอันดับที่ 2 ของประเทศ¹ รองจากสาเหตุการเสียชีวิตจากโรคมะเร็ง ซึ่งหนึ่งในสาเหตุของอุบัติเหตุที่สำคัญคือ อุบัติเหตุจราจร ในการเฝ้าระวังอุบัติเหตุที่จะเกิดขึ้นกับเด็กในช่วงอายุ 11-15 ปี นั้น สิ่งที่ต้องระวังคือ การไม่让孩子ดื่มสุราขณะขับขี่² ดังนั้น การเฝ้าระวังโดยให้ความรู้และปลูกฝังจิตสำนึกที่ดี น่าจะทำให้ลดอุบัติการณ์การเกิดอุบัติเหตุได้ อย่างไรก็ตาม การทราบข้อมูลพื้นฐานเบื้องต้นจะทำให้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการให้ความรู้เพื่อป้องกันและเป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยต่อไป

■ วัตถุประสงค์

เพื่อทราบข้อมูลเกี่ยวกับการขับขี่ยานพาหนะและพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนนครักษ์

■ วิธีการศึกษา

เป็นการสุ่มเลือกนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการรณรงค์เมาไม่ขับและขับขี่ปลอดภัยที่จัดโดยภาควิชานิติเวชศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่โรงเรียนนครักษ์ จ.นครนายก โดยให้นักเรียนทำแบบสอบถาม โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ส่วน

1. ส่วนข้อมูลเบื้องต้น ได้แก่ เพศ อายุ ศาสนา ระดับชั้น เกรดเฉลี่ย
2. ส่วนข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการขับขี่ ได้แก่ การเคยขับขี่มาก่อน ประเภทรถที่เคยขับขี่ การเป็นผู้โดยสาร การเคยประสบอุบัติเหตุทางรถยนต์มาก่อน
3. ส่วนข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการดื่มแอลกอฮอล์ ได้แก่ การเคยดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ความถี่ในการดื่ม ผู้ที่ดื่มด้วย เงินที่นำมาดื่มได้จากที่ใด ประวัติการดื่มสุราแล้วขับขี่ และสถานที่ที่สามารถหาซื้อสุรามาได้

นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ทางสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive study)

■ ผลการศึกษา

จากการศึกษามีผู้เข้าร่วมตอบแบบสอบถามทั้งหมด 88 คน เป็นชาย 38 คน หญิง 50 คน โดยอายุอยู่ในช่วง 12-15 ปี อายุเฉลี่ย $14.17 (\pm 0.82)$ ปี เป็นนักเรียนชั้น ม.1 ร้อยละ 18.3 และ ม.3 ร้อยละ 81.7 เกรดเฉลี่ยโดยรวมอยู่ที่ $2.76 (\pm 0.39)$ นับถือศาสนาพุทธร้อยละ 84.5 ศาสนาอิสลามร้อยละ 13.1 ศาสนาคริสต์ร้อยละ 2.4

ผลการวิจัยเรื่องการขับขี่พบว่านักเรียนร้อยละ 73.9 เคยขับขี่มาก่อนโดยจำแนกได้เป็น ร้อยละ 78.5 เคยขับขี่รถจักรยานยนต์ ร้อยละ 20 เคยขับรถยนต์ ร้อยละ 6.2 เคยขับรถกระบะ และร้อยละ 1.5 เคยขับรถตู้ ส่วนการเป็นผู้โดยสารพบว่าส่วนใหญ่ร้อยละ 75 เคยโดยสารรถตู้ ร้อยละ 69.3 เคยโดยสารรถยนต์ ร้อยละ 62.5 เคยโดยสารรถจักรยานยนต์ ร้อยละ 56.8 เคยโดยสารรถกระบะหรือรถโดยสารประจำทาง และร้อยละ 10.2 เคยโดยสารรถบรรทุก (ตารางที่ 1)

ผลการวิจัยเรื่องการเกิดอุบัติเหตุจราจรพบว่านักเรียนร้อยละ 50 เคยประสบอุบัติเหตุจราจรมาก่อน โดยจำแนกได้เป็น อุบัติเหตุรถจักรยานยนต์มากที่สุดคือ ร้อยละ 56.8 รองมาคือ อุบัติเหตุจักรยานร้อยละ 47.7 อุบัติเหตุจากการเป็นผู้ขับขี่ร้อยละ 11.4 อุบัติเหตุจากการเป็นผู้โดยสารร้อยละ 6.8 และไม่เคยมีนักเรียนประสบอุบัติเหตุจากการเป็นผู้เดินถนน (ตารางที่ 1)

ผลการวิจัยเรื่องการดื่มแอลกอฮอล์พบว่านักเรียนเคยดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ร้อยละ 34.1 โดยมีร้อยละ 10 ที่เคยขับขี่หลังจากดื่มแอลกอฮอล์ ความถี่ในการดื่ม ส่วนใหญ่ร้อยละ 81.5 ดื่มนานๆ ครั้งตามโอกาส ส่วนใหญ่มักจะดื่มกับเพื่อนถึงร้อยละ 66.7 รองลงมาคือ รุ่มพี่ บุคคลในครอบครัว และดื่มคนเดียวตามลำดับ นักเรียนส่วนใหญ่มักไม่เคยซื้อดื่มเองมีผู้ซื้อให้ถึงร้อยละ 51.7 ส่วนที่ซื้อดื่มร้อยละ 41.4 นำเงินจากผู้ปกครองมาซื้อและร้อยละ 6.9 นำเงินที่ได้จากการทำงานพิเศษมาซื้อ (ตารางที่ 2)

สถานที่ที่นักเรียนคิดว่าสามารถหาซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ส่วนใหญ่ร้อยละ 67 ตอบว่าซื้อได้จากร้านสะดวกซื้อ เช่น ร้านเซเว่นอีเลฟเว่น ร้านโลตัสเอ็กสเพรส ร้อยละ 36.4 ตอบว่าซื้อจากร้านขายของชำตามตลาด ร้อยละ 10.2 หาซื้อได้จากร้านอาหารและร้อยละ 6.8 หาซื้อได้จากร้านเหล้าปับหรือร้านขายยาตองเหล้า (ตารางที่ 2)

■ อภิปรายผล

จากผลการวิจัยพบว่าในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นเคยขี่จักรยานพาหนะถึงร้อยละ 74.7 ซึ่งพาหนะที่ขี่มากที่สุดคือ รถจักรยานยนต์ถึงร้อยละ 78.5 ซึ่งข้อมูลเข้ากันได้จากงานวิจัยของสุทธิรัตน์ พรหมคำ³ ที่ศึกษาพฤติกรรมการขี่รถจักรยานยนต์เด็กวัยเรียน (อายุ 8 - 12 ปี) ที่ชุมชน

บ้านปลายบาง อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี โดยเด็กวัยนี้จะเริ่มขี่รถจักรยานยนต์ก่อน โดยฝึกจากเพื่อน รุ่นพี่ และบุคคลในครอบครัว ประกอบกับรถจักรยานยนต์เป็นรถที่ราคาถูก หาซื้อง่าย คล่องตัว และประหยัดค่าใช้จ่าย จึงทำให้นักเรียนวัยนี้สามารถหารถมาขี่ได้ง่าย⁴

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละข้อมูลจากนักเรียนเรื่องการขี่

ลักษณะต่างๆ	จำนวน	ร้อยละ
การเป็นผู้ขี่	65	100.0
รถจักรยานยนต์	51	78.5
รถยนต์	13	20.0
รถกระบะ	4	6.2
รถตู้	1	1.5
การเป็นผู้โดยสาร	88	100.0
รถจักรยานยนต์	55	62.5
รถยนต์	61	69.3
รถกระบะ	50	56.8
รถตู้	66	75.0
รถโดยสารประจำทาง/รถทัวร์	50	56.8
รถบรรทุก	9	10.2
การเคยประสบอุบัติเหตุจราจร	44	100.0
รถจักรยาน	21	47.7
รถจักรยานยนต์	25	56.8
ผู้ขี่รถยนต์	5	11.4
ผู้โดยสาร	3	6.8
คนเดินถนนถูกรถชน	-	-

ส่วนการเป็นผู้โดยสารพบว่านักเรียนส่วนใหญ่โดยสารรถตู้ร้อยละ 75 ซึ่งถ้าพิจารณาการจราจรของอำเภองครักษ์มีความเป็นไปได้เนื่องจากถนนรังสิต-นครนายก มีรถตู้สาธารณะบริการเป็นจำนวนมากหลายสาย การเดินทางด้วยรถตู้มีความสะดวกโดยเฉพาะถ้าต้องการเข้าไปในเขตตัวเมืองหรือห้างสรรพสินค้า ผู้ที่เกี่ยวข้องจึงควรให้คำแนะนำเรื่องการโดยสารรถตู้ที่ปลอดภัยและควรมีมาตรการในการควบคุมการขับของพนักงานขับรถเพื่อความปลอดภัยของตัวนักเรียน

อุบัติเหตุจราจรที่พบบ่อยที่สุดคือ อุบัติเหตุจากรถจักรยานยนต์ (ร้อยละ 56.8) ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลจากสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ กระทรวงสาธารณสุข⁴ ที่อุบัติเหตุท้องถนนจากรถจักรยานยนต์ถึงร้อยละ 70-80 ส่วนนักเรียนที่เคยประสบอุบัติเหตุจากรถจักรยานนั้นพบถึงร้อยละ 47.7 ซึ่งความตั้งใจของผู้วิจัยในการออกแบบสอบถามเพื่อต้องการทราบข้อมูลอุบัติเหตุจักรยานที่มีผู้กรณีเป็นรถที่มีเครื่องยนต์แต่แบบสอบถามที่ใช้อาจจะทำให้ผู้ให้ข้อมูลเข้าใจว่าเป็นอุบัติเหตุทั้งหมดที่เกิดขึ้นขี่จักรยาน ทำให้พบอุบัติการณ์ของอุบัติเหตุจากรถจักรยานมากเป็นอันดับที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละข้อมูลจากนักเรียนเรื่องการดื่มแอลกอฮอล์

ลักษณะต่างๆ	จำนวน	ร้อยละ
ส่วนใหญ่ดื่มกับ	30	100.0
เพื่อน	20	66.7
รุ่นพี่	5	16.7
บุคคลในครอบครัว	4	13.3
ดื่มคนเดียว	1	3.3
เงินที่นำมาซื้อเครื่องดื่มสุรา	29	100.0
ไม่เคยซื้อ	15	51.7
เงินจากผู้ปกครอง	12	41.4
ทำงานพิเศษ	2	6.9
ขับขีหลังดื่มสุรา	30	100.0
ไม่เคย	27	90.0
เคย	3	10.0
ความถี่ในการดื่มเครื่องดื่มสุรา	27	100.0
นานๆ ครั้ง/ตามโอกาส	22	81.5
1 - 2 ครั้ง/เดือน	1	3.7
3 - 4 ครั้ง/เดือน	-	-
2 - 3 ครั้ง/สัปดาห์	1	3.7
4 - 5 ครั้ง/สัปดาห์	2	7.4
มากกว่า 5 ครั้ง/สัปดาห์	1	3.7
สถานที่ที่สามารถซื้อ/ดื่มสุราได้	88	100.0
มินิมาร์ท	59	67.0
ร้านค้าขายของชำ	32	36.4
ร้านอาหาร	9	10.2
ร้านขายเหล้า/ยาตอง/เหล้าปั่น	6	6.8

ส่วนเรื่องพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์พบว่า มีนักเรียนเคยดื่ม ร้อยละ 34.5 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อนุชต์ ดิษฐสังข์⁶ ที่พบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของ โรงเรียนมัธยมประชาธิเวศน์เคยดื่มแอลกอฮอล์ร้อยละ 47.8 และการศึกษาของบุญเสริม หุตะแพทย์และคณะ⁶ พบว่า เยาวชน ร้อยละ 45.3 เคยดื่มสุรา แสดงว่าเด็กวัยนี้เริ่มมีการ ดื่มแอลกอฮอล์แล้ว ซึ่งเมื่อมีอายุมากขึ้นจำนวนนักเรียนที่ดื่ม แอลกอฮอล์ก็จะมากขึ้น ดังการศึกษาของปราณี ทองคำ⁷ พบว่า กลุ่มวัยรุ่น จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีอัตราการดื่มแอลกอฮอล์ที่ มากถึงร้อยละ 66.7 แต่อย่างไรก็ตามพบว่านักเรียนโรงเรียน องค์กรักขับขีหลังดื่มแอลกอฮอล์เพียง 3 คน (คิดเป็น ร้อยละ 10 ของผู้ดื่มแอลกอฮอล์) ซึ่งข้อมูลตรงนี้นักเรียนอาจปิดบัง

ข้อมูลที่แท้จริงเนื่องจากกลัวผลกระทบที่จะตามมาจากการ ตอบแบบสอบถามนี้

ผลการวิจัยนี้พบว่าส่วนใหญ่ นักเรียนจะดื่มกับเพื่อน มากที่สุด ร้อยละ 66.7 รองมาคือ รุ่นพี่และครอบครัว ซึ่ง สอดคล้องกับงานวิจัยของปราณี ทองคำ⁷ ที่ส่วนใหญ่ดื่มกับ เพื่อนถึงร้อยละ 72 แสดงให้เห็นว่า เพื่อน รุ่นพี่ และครอบครัว มีผลต่อการดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียน

ส่วนใหญ่ของนักเรียนจะไม่เคยซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เองถึงร้อยละ 51.7 กลุ่มที่เคยซื้อก็จะนำเงินที่ได้จากผู้ปกครอง ไปซื้อถึงร้อยละ 41.4 สถานที่ส่วนใหญ่ที่สามารถซื้อเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ได้คือ ร้านสะดวกซื้อ จากข้อมูลนี้จะพบว่านักเรียน สามารถทราบว่าจะหาซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้จากที่ไหน ซึ่งเป็นสถานที่ที่หาซื้อได้ง่ายในชุมชน

■ สรุปผล

จากการวิจัยจะเห็นว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เริ่มที่จะมีการขับขีและดื่มแอลกอฮอล์ ดังนั้น การรณรงค์ การไม่ขับขีหลังดื่มสุรา อย่างน้อยควรเริ่มก่อนหรือที่ระดับ ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นเพื่อป้องกันการเกิดอุบัติเหตุจราจร แต่เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างการศึกษาดังกล่าวได้ทำในนักเรียน ที่ทางโรงเรียนจัดมา เพราะเป็นนักเรียนที่ไม่มีการเรียน การสอนในช่วงเวลาดังกล่าว จึงอาจต้องพิจารณาว่าสามารถ เป็นตัวแทนของนักเรียนทั้งหมดได้หรือไม่

ผู้วิจัยเห็นว่าควรมีการศึกษาต่อเนื่องในเรื่องการ จำแนกเพศและอายุที่ชัดเจนเพื่อพิจารณาช่วงอายุที่เหมาะสม ในการรณรงค์ รวมถึงศึกษาถึงปัจจัยต่างๆ ต่อการขับขี เช่น แบบแผนและความถี่ในการขับขี การใช้หมวกนิรภัย ปัจจัย ที่อาจก่อให้เกิดอุบัติเหตุ และปัจจัยการดื่มแอลกอฮอล์ เช่น อายุครั้งแรก สาเหตุที่ดื่ม สถานที่ ค่าใช้จ่ายที่ได้ ปัจจัยด้าน ครอบครัว ปัจจัยด้านสภาวะครอบครัวรวมถึงการขับขีหลัง ดื่มสุรา เพื่อเป็นการป้องกันอุบัติเหตุจราจรต่อไปในอนาคต

เอกสารอ้างอิง

1. Bureau of Policy and Strategy, Ministry of Public Health. [Internet]. [cited 2013 Aug 6]. Available from: <http://bps.ops.moph.go.th/Healthinformation/statistic54/topten54.pdf>.
2. Monchutha Eiamudomkan. Prevention of Injury in Children. In: Somboon Chansakulporn, Arucha Treesirichod, Panuruj Luevisadpaibul, Olarn Prommalikit, Pairoj Chongbanyatcharoen, editors. Pediatric 1. Bangkok: Noppachai Printing; 2012. p. 92-107.
3. Sutthirat Promkham. Behavior of Children (Age 8-12 Year) in Using Motorcycles: A Case Study of Banplaibang Community, Bangkrouy District, Nontaburi Province [dissertation]. Bangkok. Mahidol University; 2005.
4. Thai Health Organization [Internet]. [cited 2013 Aug 6]. Available from: <http://resource.thaihealth.or.th/situation/risk/13826>.
5. Anong Dittasung. Factors affecting alcohol beverages drinking behaviors of junior high students Mathayomprachaniwet school chatuchak district Bangkok metropolis. Kasetsart Educational Review 2007;22:93-104.
6. Boonserm Hutapaet. Alcohol Consumption Behavior of Thai Adolescents: A Survey of Knowledge, Situation, and Factor Influenced to Alcohol Consumption Behavior [Internet]. Nontaburi: Domestic science. Sukhothai Thammathirat Open University; 2008 [cited 2013 Aug 6]. Available from: <http://resource.thaihealth.or.th/library/10539>.
7. Pranee Thongkam. Alcohol Drinking Behavior of Adolescent, Suratthani Province. Journal of education faculty of education, Prince of Songkla University, Pattani campus. 2006;17:168-183.

ข้อมูลสำรวจการขับขี่และการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนนครักษ์

อภิชัย แผลงศรี

ภาควิชานิติเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

บทคัดย่อ

อุบัติเหตุจราจรเป็นสาเหตุการบาดเจ็บและเสียชีวิตที่สำคัญในประเทศไทย การศึกษาหาปัจจัยที่จะช่วยในการวางแผนป้องกันอุบัติเหตุได้ ต้องมีการศึกษาจากกลุ่มประชากรที่เป็นผู้ที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ ผู้ทำวิจัยจึงใช้แบบสอบถามในการสำรวจข้อมูลการขับขี่และการดื่มสุรานักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (โรงเรียนนครักษ์) โดยมีผู้เข้าร่วมทำแบบสอบถามทั้งหมด 88 คน เป็นหญิง 50 คน (ร้อยละ 56.82) ชาย 38 คน อยู่ในช่วงอายุ 12 - 15 ปี ข้อมูลเกี่ยวกับการขับขี่พบว่าเคยเป็นผู้ขับขี่ ร้อยละ 73.9 ที่เหลือเป็นผู้โดยสาร โดยร้อยละ 78.5 เป็นผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ รองลงมาร้อยละ 20 เคยขับรถยนต์ เกี่ยวกับการดื่มแอลกอฮอล์พบว่า มีนักเรียนเคยดื่มแอลกอฮอล์ร้อยละ 34.1 อายุเฉลี่ยของนักเรียนที่ดื่มคือ $14.53 (\pm 0.51)$ ปี ความถี่ในการดื่มที่พบมากที่สุดคือ ดื่มนานๆ ครั้งตามโอกาส (ร้อยละ 81.5) นักเรียนจะดื่มกับเพื่อนมากที่สุด (ร้อยละ 66.7) รองลงมาคือ ดื่มน้ำปั่น (ร้อยละ 16.7) และดื่มกับบุคคลในครอบครัว (ร้อยละ 13.3) และมีเพียงร้อยละ 10 ของผู้ดื่มแอลกอฮอล์ที่ขับขี่หลังดื่มสุรา

คำสำคัญ: อุบัติเหตุจราจร การดื่มสุรา

ผู้พิมพ์หลัก:

อภิชัย แผลงศรี

ภาควิชานิติเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

62 หมู่ 7 ตำบลกรัง อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก 26120

อีเมล: apangsorn@yahoo.com